

BILTEN FINHED PROJEKTA

Izdanje br. 10

01/11/2015

FINANCING *Higher* ED

U ovom broju:

[Regionalna radionica u Beogradu](#) P.1
[Reči eksperata o rezultatima projekta](#) P.2

ŠTA JE FINHED PROJEKAT?

„Ka održivom i jednakopravnom finansiranju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji“ (Towards sustainable and equitable financing of higher education in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia) ili skraćeno FINHED je projekat koji se realizuje u okviru progama TEMPUS Evropske unije i regionalnog je karaktera. Projekat ima za cilj da doprinese efikasnijem, efektivnijem i jednakopravnijem sistemu finansiranja visokog obrazovanja u zemljama Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji. Konkretnije, u okviru projekta se nastoji da se najpre sveobuhvatno analiziraju postojeći modeli sistemskog i institucionalnog finansiranja, kao i dostupnosti i jednakopravnosti visokog obrazovanja u ovim zemljama. Ovo, između postalog i podrazumeva da će u okviru ovog projekta naše zemlje po prvi put učestvovati u međunarodnoj komparativnoj studiji o socijalnoj dimenziji u visokom obrazovanju – [EUROSTUDENT](#).

U drugoj fazi projekta, partneri će, zajedno sa drugim relevantnim akterima u domenu visokog obrazovanja, raditi na razvoju sistemskog (“policy”) okvira za obezbeđivanje efikasnijeg, efektivnijeg i jednakopravnijeg sistema visokog obrazovanja u ove tri zemlje, kao i na razvoju modela institucionalnog finansiranja koji se zasnivaju na pametnoj diverzifikaciji izvora prihoda. Paralelno sa ovim aktivnostima, partneri iz regiona će se upoznavati sa postojećim politikama i praksama u zemljama EU, a pre svega zemalja iz kojih dolaze partneri na projektu – Belgije, Engleske, Finske i Slovenije.

Projekat spada u kategoriju takozvanih strukturnih projekata, što znači da u njemu pored univerziteta učestvuju i sva nadležna ministarstva iz regiona.

Projekat će trajati do aprila 2016. godine.

IMPRESSUM

BILTEN FINHED PROJEKTA
Izdanje deseto
01/11/2015

Izdavač
**Dr Nevenka ŽARKIĆ
JOKSIMOVIĆ**

--
Koordinator projekta

KONTAKT

Miloš MILOSAVLJEVIĆ
Administrativni Koordinator
Univerzitet u Beogradu | Srbija

--
A: Jove Ilića 154, 11000 Beograd
E: secretariat@finhed.org

ODRŽANA REGIONALNA RADIONICA U BEOGRADU

U prostorijama Rektorata Univerziteta u Beogradu 19. oktobra 2015. godine održana je regionalna FINHED radionica.

Radionici su prisustvovali predstavnici ministarstava zaduženih za pitanja prosvete iz Crne Gore, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Srbije, kao i predstavnici akademske i stručne javnosti iz istih zemalja. Tokom jednodnevne regionalne radionice učesnici su učestvovali u diskusijama o problemima finansiranja i jednakopravnosti u visokom obrazovanju u zemljama regiona. Učesnici su bili upoznati sa tekućim aktivnostima na Tempus projektu FINHED.

Posebna pažnja je bila posvećena završnim izveštajima koji su proizvod projekta a koji će biti korišćeni kao osnova za dostavljanje preporuka donosiocima odluka u oblasti visokog obrazovanja. Predstavnici regionalnih ministarstava obrazovanja su istakli značaj ovakvih podataka, evidencija i preporuka koji se prikupljaju ovakvim i

sličnim projektima za potrebe ustanovljenja politika. Koordinator je izvestio sve učesnike o stepenu dovršenosti projektnih aktivnosti i produženju trajanja projekta za šest meseci.

Učesnici su upoznati sa značajem podataka prikupljenih EUROSTUDENT istraživanjem i načinima na koji oni mogu biti korišćeni do kraja i nakon isteka projekta. Osim ovog izveštaja, učesnicima su bili predstavljeni i izveštaji o finansiranju na sistemskom i institucionalnom nivou. Takođe, poseban akcenat je stavljen na održivost projekta i potrebu za specifičnijim analizama u budućnosti, koje će omogućiti prilagođavanja politika finansiranja i jednakopravnosti u visokom obrazovanju.

U FOKUSU: REZULTATI PROJEKTA

Na poslednjoj radionici održanoj na FINHED projektu fokus je bio na korišćenju rezultata projekta na nacionalne i institucionalne politike vezane za održivo finansiranje i jednakopravnost u visokom obrazovanju.

Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Beogradu je osnovan 1808. godine i najstarija je i najveća visokoobrazovna institucija u Srbiji. Na Univerzitetu trenutno studira preko 84.000 studenata na samom univerzitetu i u okviru 31 fakulteta koje su članice Univerziteta. Univerzitet ima više od 320 studijskih programa u na osnovnim, master, specijalističkim i doktorskim studijama, a trenutno je rangiran među 400 najboljih univerziteta u svetu prema ARWU kategorizaciji. Tome treba dodati da je 65% svih naučnih publikacija u Srbiji objavljeno pod imenom osoblja Univerziteta u Beogradu. Rektor Univerziteta je prof. dr Vladimir Bumbaširević (www.bg.ac.rs).

INTERVJU SA JASMINKOM MARKOVIĆ, DIREKTORKOM CENTRA ZA OBRAZOVNE POLITIKE

Zašto je jednakopravnost u visokom obrazovanju bitna u Srbiji?

Dokazana veza između obrazovanja i razvoja društva, masifikacija visokog obrazovanja koja istovremeno podrazumeva i smanjenje elitnog karaktera visokog obrazovanja i usaglašavanje sistema visokog obrazovanja sa principima Bolonjske deklaracije otvorili su pitanje jednakosti i socijalne dimenzije visokog obrazovanja u mnogim zemljama, pa samim tim i u Srbiji.

Posmatrajući pitanje jednakopravnosti u širem kontekstu, važno je istaći da sva istraživanja realizovana poslednjih godina u Srbiji pokazuju da je deo populacije koji je stekao diplomu visokoškolske ustanove pod najmanjim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti i da Srbija kroz najvažnija strateška dokumenta prihvata i cilj evropske strategije razvoja Evropa 2020 gde se teži povećanju obuhvata visokim obrazovanjem u populaciji od 30-34 godine na 40% čime pravednost i dostupnost obrazovanja postaje jedan od ključnih strateških ciljeva. To znači da jednakopravnost, kao mogućnost da studenti različitog socio-ekonomskog statusa imaju pristup, a kasnije i visoka postignuća u visokom obrazovanju, osim što govori o otvorenosti i pravičnosti jednog društva, govori i o načinu na koji obrazovna institucija pruža kvalitetno obrazovanje određenim grupacijama studenata. Dodatno, međunarodna praksa je pokazala i to da povećanje pravednosti, odnosno jednakopravnosti, nesumnjivo vodi povećanju kvaliteta obrazovanja.

Koliki je značaj podataka prikupljenih EUROSTUDENT istraživanjem i kako se oni mogu koristiti?

EUROSTUDENT istraživanje je istraživanje koje se sprovodi na širem evropskom području s ciljem analize socio-ekonomskog statusa studenata nudeći uporedive, detaljne i pouzdane podatke o socijalnoj dimenziji visokog obrazovanja u Evropi, što jasno ukazuje na to koliko je velika njegova važnost. Osnovno polazište EUROSTUDENT istraživanja je stav da je poznavanje karakteristika studenata i njihovog života ključ za procenu pravednosti i efikasnosti jednog sistema visokog obrazovanja. Odnosno, EUROSTUDENT istraživanja daje uvid u podatke koji se odnose na dostupnost i jednakopravnost visokog obrazovanja u određenoj zemlji, ali pruža i mogućnost komparativnog pregleda (u smislu procene prednosti i slabosti nacionalnog sistema visokog obrazovanja) i kroz ciljano, i ovoj temi primereno, istraživanje nudi podatke koji mogu biti pouzdan oslonac za prilagođavanje politika visokoškolskog obrazovanja potrebama studenata. To znači da se kroz ovo istraživanje mogu ustanoviti stvarne potrebe studentske populacije, da li postoje neke značajne prepreke koje studente sprečavaju u ostvarivanju njihovih prava da pod jednakim uslovima dobiju kvalitetno obrazovanje i šta bi, na osnovu dobijenih podataka, mogli da budu oslonci donosiocima odluka u procesu kreiranja adekvatnih mera podrške studentima.

Dalje, učesćem u EUROSTUDENT istraživanju zemlje jačaju lokalnu ekspertizu u razvijanju politika o finansiranju i jednakopravnosti u visokom obrazovanju, podržavajući razvijanje sistemskog okvira za efikasne, efektivne i jednakopravne sisteme visokog obrazovanja. Važnost ovog istraživanja se, takođe, ogleda i u činjenici da su do sada sprovedena pet krugova EUROSTUDENT istraživanja pri čemu se broj zemalja učesnica u istraživanju povećavao sa svakim sledećim ciklusom.

CENTAR ZA OBRAZOVNE POLITIKE

Centar za obrazovne politike (COP) je nezavisni multidisciplinarni istraživački centar koji pruža stručnu podršku donosiocima odluka i praktičarima u razvoju, primeni i evaluaciji politika u oblasti obrazovanja. COP stalno nastoji da prepozna i ukaže na oblasti kojima, kako donosioci odluka, tako i naučna zajednice treba da se bave, pri tom snažno se zalažući za informisanje obrazovnih politika i praksi dokazima proizvedenim kroz istraživanja.

Kakvi su planovi vezani za održivost FINHED projekta?

U okviru FINHED projekta je predviđeno kreiranje regionalnog resursnog centra usmerenog na održivost rezultata i njihovu diseminaciju po regionu, iako „format“ tog centra nije u potpunosti preciziran. Ipak, protokom vremena i imajući u vidu veliki broj materijala, izveštaja i podataka koji su nastali u okviru projekta, kao i činjenicu da komunikacija među samim partnerima na projektu i njihova komunikacija sa predstavnicima ostalih zainteresovanih strana (pre svega sa donosiocima odluka) treba da bude brza i efikasna - odlučeno je da regionalni resursni centar predstavlja elektronsku platformu.

Plan je da ova platforma ima nekoliko delova – jedan koji je namenjen široj javnosti i koji će sadržati sve relevantne informacije i produkte projekta u završnoj formi, jedan koji će predstavljati elektronsku biblioteku koju će činiti relevantna literatura iz oblasti finansiranja i socijalne dimenzije visokog obrazovanja, jedan koji će funkcionisati kao *open source* baza i jedan deo koji će imati personalizovan pristup i koji će biti namenjen partnerskim institucijama i ministarstvima nadležnim za obrazovanje u zemljama učesnicama. U poslednjem delu će se nalaziti svi radni materijali uračunavajući i baze podataka dobijene EUROSTUDENT istraživanjem koje će partnerske institucije u budućnosti moći da koriste kao izvor za dodatnu analizu. Deo koji će funkcionisati kao *open source* baza biće zaštićen Creative Commons licencom koja dozvoljava preuzimanje i adaptiranje sadržaja ali zabranjuje korišćenje istog u komercijalne svrhe. Na ovaj način će biti omogućeno svima da imaju uvid u rezultate, ali i da nastave sa aktivnostima započetim u okviru FINHED projekta.

Kako će znanje prikupljeno na projektu biti integrisano u ERI SEE?

Inicijativa za reformu obrazovanja u jugoistočnoj Evropi (Education Reform Initiative of South Eastern Europe - ERI SEE) predstavlja regionalnu platformu za saradnju u oblasti obrazovanja i obuke. Osnovana je 2004. godine na predlog Radne grupe za obrazovanje i mlade (Task Force Education and Youth - TFEY) Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope. Države članice ERI SEE su potpisnice Memoranduma o razumevanju o ulozi i organizaciji ERI SEE (2010): Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora i Srbija i Regionalni savet za saradnju (Regional Cooperation Council – RCC). Činjenica da sve zemlje regiona učesnice FINHED projekta su i članice ove Inicijative – razmena iskustava, isticanje primera dobre prakse, mogućnost usaglašavanja i pokretanja aktivnosti koje su od zajedničkog značaja za sve zemlje postaje brža, olakšana i koordinisana.

Takođe, ERI SEE u okviru svog radnog programa aktivnosti za 2015/16. godinu kao jednu od prioritetnih oblasti kojima će se baviti predstavnici svih zemalja je identifikovao pitanja kvalitetnog obrazovanja za sve što podrazumeva i pitanja osiguranja jednakog pristupa svim nivoima obrazovanja, pitanja pune participacije u obrazovanju i povećanje broja onih koji završavaju obrazovanje. Konkretnije, predstavnici FINHED projekta će na regionalnoj konferenciji „Pristup, jednakopravnost i zadržavanje u sistemu visokog obrazovanja“ koja je predviđena za decembar 2015. godine predstaviti rezultate EUROSTUDENT istraživanja što će predstavljati osnovu za dalja razmatranja o primeravanju mera sistema visokog obrazovanja potrebama studenata. Dodatno, u planu je i razmatranje kreiranje aplikacije za budući projekat u okviru Erasmus+ programa koji bi se u određenim segmentima odnosio na pitanje finansiranja i jednakopravnosti u visokom obrazovanju

BILTEN PRIPREMILA:

Dr Slađana BENKOVIĆ
Zamenik koordinatora projekta
Univerzitet u Beogradu

--
A: Jove Ilića 154,
11000 Beograd | Srbija
E: secretariat@finhed.org

BILTEN FINHED PROJEKTA
Izdanje deseto
01/11/2015

UNIVERZITET U BEOGRADU

Studentski trg 1
11000 Beograd
SRBIJA

FINHED kontakt:
<http://www.finhed.org>
secretariat@finhed.org